

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžd/16/2012
Identifikačné číslo spisu:	1011200029
Dátum vydania rozhodnutia:	16.10.2012
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:1011200029.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci žalobcu: M. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXXX/X, K., občan Slovenskej republiky, zast.: JUDr. Milanom Ficekom, advokátom z advokátskej kancelárie so sídlom Žilinská č. 14, 811 05 Bratislava, proti žalovanému: Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave, Krajský dopravný inšpektorát so sídlom Špitálska č. 14, 812 28 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu v priestupkovom konaní, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 21. februára 2012 č. k. 3S 4/2011-24, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 21. februára 2012 č. k. 3S 4/2011-24 p o t v r d z u j e .

Žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom orgáne

1. Rozhodnutím o odvolaní č KRP-P-100/DI-BCP-2010 z 29.11.2010 žalovaný ako odvolací orgán v priestupkovom konaní príslušný podľa § 58 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov v zmysle § 59 ods. 1 a 2 Správneho poriadku potvrdil odvolaním napadnuté rozhodnutie Okresného dopravného inšpektorátu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave o priestupku č. p.: ORP-P-1020/V-OBCP-2010 zo 16.09.2010.

2. V uvedenom rozhodnutí prvostupňový správny orgán konštatoval, že žalobca dňa 02.05.2010 viedol v Bratislave osobné motorové vozidlo v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil požitím alkoholu, keď dychovou skúškou z jeho dychu bolo elektronickým prístrojom Alkotest 7410 vyhodnotených 0,70 mg/l alkoholu. Týmto konaním žalobca podľa prvostupňového správneho orgánu porušil § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých

zákonov, za čo bol žalobca uznaný vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. d) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej na účely tohto rozsudku len „zák. č. 372/1990 Zb.“).

Podľa § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 8/2009 Z.z. v znení platnom v čase spáchania priestupku (tzn. 02.05.2010) vodič nesmie viesť vozidlo v takom čase po požití alkoholu alebo inej návykovej látky, keď sa alkohol alebo iná návyková látka ešte môžu nachádzať v jeho organizme.

Podľa § 22 ods. 1 písm. d) zák. č. 372/1990 Zb. v hore uvedenom znení priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky sa dopustí ten, kto vedie motorové vozidlo v stave vylučujúcom spôsobilosť viesť motorové vozidlo, ktorý si privodil požitím alkoholu.

3. Žalobcovi bola podľa § 22 ods. 2 písm. b) zák. č. 372/1990 Zb. uložená sankcia, a to

a) pokuta vo výške 200,-€ a

b) zákaz činnosti viesť motorové vozidlo na dobu 12 mesiacov.

4. Žalovaný má z administratívneho spisu zistený nasledujúci skutkový stav. Žalobca dňa 02.05.2010 o 20.53 hod. viedol osobné motorové vozidlo zn. FORD SCORPIO s ev. č. K. v Bratislave po diaľničnom obchvate DI v smere jazdy do Senca, kde zišiel z diaľnice k OD HYPERNOVA. Následne ho hliadka PZ zastavila a kontrolovala v podzemných garážach. Na mieste hliadka PZ žalobcu vyzvala, aby sa podrobil vyšetreniu, či nie je pod vplyvom alkoholu. Počas kontroly hliadka PZ zistila, že žalobca viedol motorové vozidlo v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil požitím alkoholu. Elektronickým meračom Alcotest 7410 bola žalobcovi nameraná koncentrácia etanolu vo vydychovanom vzduchu 0,70 mg/l.

5. Hliadka PZ spísala so žalobcom správu o výsledku objasňovania priestupku, ktorú žalobca odmietol podpísať ako sa aj do nej vyjadriť. Na mieste bolo hliadkou Policajného zboru spísané potvrdenie o zadržení vodičského preukazu č. Q., ktoré si žalobca taktiež odmietol prevziať a podpísať. Podľa žalovaného tieto listinné dôkazy preukazujú spáchanie priestupku obvineným. Ku skutku sa mal možnosť písomne vyjadriť priamo na mieste do správy o výsledku objasňovania priestupku, svoje právo nevyužil a odmietol správu podpísať.

6. Žalovaný námietku žalobcu týkajúcu sa spisania správy o výsledku objasňovania priestupku zo dňa 02.05.2010 hliadkou PZ bez toho, aby žalobcu poučili, vec s ním prejednali, berie ako účelovú, nakoľko žalobca najskôr v odvolaní uvádza predmetnú námietku a následne uviedol, že správu o výsledku objasňovania priestupku nepodpísal, lebo si nebol vedomý prekročenia maximálnej povolenej rýchlosti.

7. Žalovaný ďalej vyslovil záver, že žalobca si vo svojom odvolaní protirečí. Z uvedeného vyplýva, že hliadka PZ nespísala predmetnú správu bez toho aby vec neprejedнала so žalobcom a aby ho nepoučila o jeho právach. Žalobca mal možnosť v zmysle § 60 ods. 2 zák. č. 372/1990 Zb. podať vysvetlenie do správy, čo odmietol. Do správy o výsledku objasňovania priestupku mal žalobca taktiež možnosť uviesť, že sa žiada na odber krvi v súvislosti s vyšetrením na alkohol, pokiaľ si nebol vedomý požitia alkoholu.

8. Námietku žalobcu, že z rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa nie je zrejmé, či bola alebo nebola vyhotovená fotodokumentácia, žalovaný neakceptoval s poukazom na skutočnosť, že fotodokumentácia preukazujúca prekročenie rýchlosti obvineným bola neupotrebitelná (nepoužiteľná), nebola založená do spisu a preto správny orgán I. stupňa priestupok týkajúci sa prekročenia rýchlosti nebral v úvahu.

9. Vo vzťahu k rozhodnutiu o zadržení vodičského preukazu žalovaný uviedol, že ide o dočasným prostriedkom na zabezpečenie účelu správneho konania do času, než bude vydané rozhodnutie vo veci samej, ktorého krajnou medzou trvania je deň právoplatnosti meritórneho rozhodnutia.

10. Podľa žalovaného pri určení sankcie prvostupňový orgán správne postupoval podľa § 12 ods. 1 zák. č. 372/1990 Zb., pričom prihliadol na závažnosť priestupku, spôsob jeho spáchania, jeho následky, na okolnosti za ktorých bol spáchaný, ako i na osobu páchatela priestupku.

II.

Konanie na prvostupňovom súde

11. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu žalobu z 05.01.2011 na Krajský súd v Bratislave.

12. Krajský súd v Bratislave ako súd prvého stupňa preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie a konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že správne orgány dostatočne zistili skutkový stav veci a tento aj po právnej stránke správne posúdili. Krajský súd má za to, že napadnuté rozhodnutie i postup žalovaného bol z pohľadu žalobných dôvodov v súlade so zákonom a nakoľko námietky žalobcu neodôvodnili zrušenie napadnutého rozhodnutia, žalobu v celom rozsahu podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol.

13. S odkazom na ustanovenia § 244 ods. 1 O.s.p., § 51, § 32 ods. 1, § 47 ods. 3 Správneho poriadku krajský súd zdôraznil, že v administratívnom spise sa nachádzajú všetky listinné dôkazy preukazujúce spáchanie priestupku žalobcom. Podľa krajského súdu žalobca mal možnosť sa ku skutku písomne vyjadriť priamo na mieste do správy o výsledku objasňovania priestupku, ale svoje právo nevyužil a odmietol správu podpísať.

14. Námietku žalobcu, týkajúcu sa spísania Správy o výsledku objasňovania priestupku zo dňa 02.05.2010 hliadkou Policajného zboru Slovenskej republiky bez toho, aby obvineného poučili, vecne prejednali, súd berie ako účelovú, nakoľko z administratívneho spisu žalovaného ako aj správneho orgánu prvého stupňa vyplýva, že bol poučený, ale svoje právo nevyužil.

15. Takisto čo sa týka uloženej sankcie a jej výšky krajský súd konštatoval, že prvostupňový správny orgán pri jej ukladaní postupoval v súlade s ustanovením § 12 ods. 1 zák. č. 372/1990 Zb.

III.

Odvolanie žalobcu/stanoviská

A)

16. Vo včas podanom odvolaní z 11.04.2012 (č. I. 30) proti rozsudku prvostupňového súdu žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol ako odvolacie dôvody v zmysle § 205 ods. 2 O.s.p., že

- i. v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. (a/),
- ii. konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (b/),
- iii. súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (d/) a
- iv. rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (f/).

17. Predovšetkým žalobca namietal, že krajský súd sa nezaoberal námietkami žalobcu, ktorými poukazoval na nesprávny postup žalovaného. Žalovaný žiadnym spôsobom nepreveril, či uvedený výpis zo zariadenia je žalobcov, a to aj s poukazom na čas vykonania skúšky.

18. V súvislosti s uvedenou námietkou sa žalobca domnieva, že žalovaný mal zistiť všetky skutočnosti, tzn. aj to či, zariadenie na meranie hladiny alkoholu v krvi bolo kalibrované, či nedošlo k pozmeneniu času na tomto prístroji, prípadne či čas na prístroji je v súlade s tvrdením policajnej hliadky. Žalovaný napriek námietkam žalobcu tieto skutočnosti nezisťoval a rozhodol bez akéhokoľvek doplnenia dokazovania. Podľa žalobcu sa krajský súd týmito námietkami nesprávneho postupu žalovaného nezaoberal.

19. Ďalej podľa žalobcu hliadka Policajného zboru mu neoprávnene zadržala jeho vodičský preukaz v deň skutku, z dôvodu prekročenia rýchlosti, ktorú žalobca od počiatku namietal. Navyše podľa žalobcu je verejne známe, že policajné hliadky museli v tom čase vykázat určitý počet zadržaných vodičských preukazov a udelených pokút.

20. Napriek tomu, že žalobca sa podrobil dychovej skúške, tam mu hliadka netvrdila, že mal nameranú prítomnosť alkoholu v dychu. Žalobca preto nemal ani dôvod žiadať odber krvi na zistenie prítomnosti alkoholu v krvi.

21. Pokiaľ ide o tvrdenie, že dôkazy o nameranej rýchlosti boli neupotrebitelné, potom podľa žalobcu sa v spise mal nachádzať o tom doklad. Nie je zrejmé, prečo boli tieto dôkazy neupotrebitelné. Je bežnou praxou, že fotodokumentáciu motorového vozidla je možné vykonať aj vo veľkej rýchlosti a vo veľkej vzdialenosti.

22. Takisto žalobca namietal, že nemal možnosť vypovedať pred súdom a nedostal ani predvolanie na pojednávanie. Konanie správneho orgánu voči žalobcovi začalo ešte v roku 2010.

23. Záverom žalobca požadoval zmeniť rozsudok krajského súdu s tým, že vec sa vráti žalovanému na ďalšie konanie; alternatívne, aby bol tento rozsudok zrušený a vec vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

B)

24. Vo svojom vyjadrení zo dňa 02.05.2012 (č. l. 36) žalovaný uviedol, že považuje napadnutý rozsudok krajského súdu za správny. Podľa neho v konaní pred krajským súdom bolo dostatočne preukázané, že správne orgány v prejednávanej veci sa vo svojich rozhodnutiach vyčerpávajúcím spôsobom vysporiadali s obranou žalobcu.

25. Ďalej žalovaný zrekapituloval skutkový stav v tom rozsahu, ako mu vyplynul z obsahu spisového materiálu. Tiež sa vyjadril k procesu zadržaní vodičského preukazu č. AA 057186 zo dňa 02.05.2010.

26. Záverom žalovaný požadoval potvrdiť napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny so zamietnutím odvolania žalobcu.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

27. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 v spojení s § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku tiež „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250ja ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, nenariadil vo veci pojednávanie (v zmysle § 250ja ods. 2 v spojení s § 250i ods. 2 O.s.p. a s prihliadnutím na skutočnosť, že preverovanie zákonnosti rozhodnutia o spore vychádzajúce z občianskoprávných, obchodných, rodinných vzťahov, či uloženej sankcie vyžaduje od správneho súdu konať v rámci úplnej jurisdikcie, tak takýto postup v odvolacom konaní senát nepovažoval za potrebný) a po neverejnej porade senátu jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok krajského súdu je vo výroku vecne správny a vydaný v súlade so zákonom, a preto ho po preskúmaní dôležitosti odvolacích dôvodov postupom uvedeným v § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

28. Po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä splnenia podmienok konania a okruhu účastníkov) sa Najvyšší súd celkom stotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil zo zistení uvedených žalovaným správnym orgánom, ktoré sú obsiahnuté v administratívnom spise. Na druhej strane podstatou súdneho odvolania proti rozsudku krajského súdu ako aj žaloby, ktorou sa žalobca domáha preskúmania rozhodnutia žalovaného, je právna otázka, či nepodpísanie úvodných písomných dokumentov a úvodná pasivita pri objasňovaní priestupku je možné vyhodnotiť na ťarchu osoby označenej priestupkovým orgánom za páchatel'a. Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

29. V súvislosti s hore položenou otázkou Najvyšší súd vopred avizuje, že po vyhodnotení závažnosti

odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnu citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v prevažujúcom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, Najvyšší súd sa v svojom odôvodnení následne obmedzí iba na rekapituláciu niektorých vybraných bodov odôvodnenia napadnutého rozsudku a doplnenia svojich odlišných, resp. doplňujúcich zistení a záverov zistených v odvolacom konaní (§ 219 ods. 2 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. umožňuje odvolaciemu súdu doplniť odôvodnenie prvostupňového súdu o ďalšie dôvody), najmä vo vzťahu k hore vymedzenej právnej otázke.

30. Predovšetkým Najvyšší súd poukazuje na tú skutočnosť, že priestupkové konania v svojej podstate tie správne konania, pri ktorých priestupkový orgán podľa osobitného zákona rozhoduje nielen o vine ale aj o uložení sankcie. Nakoľko však z obsahu odvolania nevyplyva argumentácia, ktorá by vytýkala odmietnutie úplnej jurisdikcie správnym súdom (§ 250i ods. 2 a 3 v spojení s § 250j ods. 5 O.s.p.), Najvyšší súd ďalej správnosť výberu mechanizmu nápravy neposudzoval.

Podľa § 250i ods. 2 O.s.p. platí, že ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1) alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúmaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy.

Podľa § 250i ods. 3 O.s.p. pri preskúmaní zákonnosti a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

1. K zásade aktívnej súčinnosti v priestupkovom konaní:

31. Na prvom mieste musí Najvyšší súd vyriešiť hore načrtnutú základnú otázku, tzn. či odmietnutie, resp. nepodpísanie úvodných písomných dokumentov a úvodná pasivita pri objasňovaní priestupku je možné vyhodnotiť na ťarchu osoby označenej priestupkovým orgánom za páchatela.

32. Z obsahu pripojeného priestupkového spisu, a to najmä zo Správy o výsledku objasňovania priestupku (č. l. 4 a 5 priestupkového spisu) a Úradného záznamu (č. l. 6 priestupkového spisu), obidve z 02.05.2012, je nepochybné, že žalobcovi bolo vytýkané vedenie motorového vozidla (tzn. jazda) pod vplyvom alkoholu, ktorého prítomnosť v krvi žalobcu ako vodiča bola službukonajúcimi policajtmí (členmi policajnej hliadky) jednoznačne zisťovaná prostredníctvom testovacieho prístroja.

Navyše, podľa citovaného úradného záznamu mal žalobca pred policajnou hliadkou uviesť (citované z úradného záznamu), „že počas celého dňa požíval víno a teraz večer sa ponáhlal do Hypernovy kúpiť cigarety“.

33. Samotnú skutočnosť, že sa podrobil dychovej skúške, žalobca nespochybňuje. Jeho obrana v priestupkovom konaní je založená na konštatovaní, že zisťovaná hladina alkoholu v krvi mu nebola oznámená a on preto nadobudol dojem, že neporušil žiadne pravidlo. Napriek tejto skutočnosti bol službukonajúcimi policajtmí žalobcovi zadržaný vodičský preukaz a ďalšie jazda mu nebola povolená (č. l. 10 priestupkového spisu).

34. Už prostredníctvom svojej predchádzajúcej rozhodovacej činnosti (m.m. rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 1Sžd 26/2012 zo dňa 16.10.2012) Najvyšší súd zdôraznil nevyhnutnosť aplikácie právne záväzných aktov Rady Európy vrátane Dohovoru o ochrane základných práv a ľudských slobôd ako aj Odporúčaní Výboru ministrov Rady Európy, to všetko v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva.

Je preto nepochybné, že zásada materiálnej pravdy ovláda prostredníctvom § 51 zák. č. 372/1990 Zb. aj priestupkové konanie. Uvedená zásada materiálnej pravdy sa vzťahuje na osobu obvinenú zo spáchania priestupku do aktívneho postavenia účastníka priestupkového konania.

Podľa § 51 zák. č. 372/1990 Zb. platí, že ak nie je v tomto alebo v inom zákone ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie o priestupkoch všeobecné predpisy o správnom konaní.

Podľa § 4 ods. 1 Správneho poriadku subsidiárne § 51 zák. č. 372/1990 Zb. platí, že obvinený z priestupku spolupracuje so správnym orgánom v priebehu celého priestupkového konania.

35. Z uvedených podkladov rozhodnutia o spáchaní priestupku vyplýva, že proti sebe stáli dve celkom si odporujúce tvrdenia, tzn. tvrdenie správneho orgánu vychádzajúce z vyjadrení službukonajúcich úradných osôb, že skutok sa stal a že ho spáchal žalobca, a naopak tvrdenie žalobcu, tzn. procesná obrana osoby obvinenej z priestupku, že skutok nespáchala.

S týmto súvisí nespokojná argumentácia žalovaného, ktorý vo svojom súdnom odvolaní odmietal spáchanie skutku, resp. samotného priestupku za situácie, keď záznam (výsledok) dychovej skúšky (č.l. 7 priestupkového spisu) nebol identifikovaný jeho podpisom, tzn. nič nenasvedčovalo tomu, že by mal byť dôkazom o výsledku jeho dychovej skúšky.

36. K uvedenému musí Najvyšší súd uviesť, že takto načrtnutá procesná situácia pri preverovaní skutkového stavu, kedy proti sebe stoja dve celkom odlišné tvrdenia, tzn. tvrdenie obvineného z priestupku o tom, že mu pričítaný skutok nespáchal, a naopak tvrdenie orgánu objasňujúci priestupok, že zisteným spôsobom konal, so sebou v zmysle § 58 a 59 modifikovaný ustanovením § 73 ods. 2 druhá veta zák. č. 372/1990 Zb. prináša povinnosť priestupkového orgánu (úradnej osoby) zistiť nielenže hodnoverne ale aj s vysokou pravdepodobnosťou (§ 3 ods. 5 a § 46 Správneho poriadku) to, že skutok sa stal a že ho spáchal páchatel' priestupku.

Práve možnosť osoby označenej za páchatel'a od počiatku spochybňovať tvrdenia orgánu objasňujúceho konanie páchatel'a je jediným dôkazným nástrojom, ktorý nielen spochybňuje tvrdenie zisťujúceho orgánu ale aj ho zaťažuje povinnosťou logické argumenty uvedené v obrane páchatel'a vyhodnotiť a uviesť dôvody ich irelevantnosti. Iba skutočnosť, že objasňujúci orgán je viazaný služobnou prisahou k riadnej aplikácii a dodržiavaniu právneho poriadku, nie je až tak postačujúca k záveru, že objasňovanie priestupku bolo vykonané v zmysle § 58 až 60 zák. č. 372/1990 Zb. (m.m. rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 1Sžr 26/2012).

Podľa § 58 ods. 1 písm. a) až c) zák. č. 372/1990 Zb. objasňovaním priestupkov podľa tohto zákona sa rozumie obstaranie podkladov potrebných na rozhodnutie správneho orgánu najmä o tom, či

- a) sa stal skutok, ktorý je priestupkom podľa tohto alebo iného zákona,
- b) tento skutok spáchala osoba podozrivá zo spáchania priestupku,
- c) sa uloží sankcia za priestupok alebo sa od jej uloženia upustí, ak k náprave páchatel'a priestupku postačí samotné prejednanie priestupku,

Podľa § 59 ods. 1 zák. č. 372/1990 Zb. objasňovanie priestupkov sa koná na základe vlastného zistenia správnych orgánov alebo orgánov oprávnených objasňovať priestupky (§ 58 ods. 3) alebo na základe oznámenia fyzickej osoby alebo právnickej osoby.

Podľa § 60 ods. 1 zák. č. 372/1990 Zb. orgány oprávnené objasňovať priestupky (§ 58 ods. 3) sú pri objasňovaní priestupkov oprávnené

- a) vyžadovať vysvetlenie od fyzických osôb alebo právnických osôb,
- b) vyžadovať vysvetlenie od štátnych orgánov alebo obcí,
- c) vyžadovať odborné vyjadrenie od príslušných orgánov,
- d) vykonávať alebo vyžadovať úkony potrebné na zistenie totožnosti osôb a ich pobytu,
- e) vyžadovať predloženie potrebných podkladov, najmä spisov a iných písomných materiálov.

Podľa § 73 ods. 2 druhá veta zák. č. 372/1990 Zb. k výpovedi ani k priznaniu ho [obvineného z priestupku] nemožno donucovať.

37. Obdobný záver vyplýva aj z rozsudku Najvyššieho súdu sp. zn. 10Sžd 37/2011 z 28.02.2012, podľa

ktorého „ak obvinený z priestupku nepreukázal relevantným spôsobom zaujatosť príslušníkov polície a ani neuviedol žiaden dôvod, prečo by mali službukonajúci policajti uviesť do úradného záznamu a zápisnice o objasňovaní priestupku nepravdivé údaje, samotná skutočnosť, že nepodpísal zápisnicu o objasňovaní priestupku neznamená, že....“

38. Avšak žalobca tým, že nevysvetlil svoje správanie na mieste a v čase tesne súvisiacom so spáchaním skutku, ktorý sa mu kladie za vinu, si sťažil svoju obranu. Takéto správanie je najmä zvláštne v okamihu, keď bol žalobcovi tesne po spáchaní skutku, ku ktorému sa odmietol vyjadriť, a súčasne bol podrobený dychovej skúške, zadržaný vodičský preukaz a tým mu bolo na prechodné obdobie zakázané vedenie motorového vozidla. Práve vtedy je celkom logicky očakávaná obrana takto sankcionovanej osoby s uvedením relevantných argumentov preukazujúcich chyby alebo nepravdu v zistení úradných osôb.

V zmysle zásady logického výkladu argumentum a minori ad maius je možné z ustanovení zák. č. 372/1990 Zb. vyvodiť zásadu osobitnej aktívnej súčinnosti, kedy obvinený z priestupku ako účastník priestupkového konania má v zmysle § 73 ods. 1 zák. č. 372/1990 Zb. právo sa ku skutku, ktorý je mu kladený za vinu, vyjadriť. Nevyužitím tohto práva sa síce u žalobcu nevytvára samočinne situácia „qui tacet, consentire videtur“, tzn. že by mlčky uznal svoju vinu, ale taký postoj pri zadržení vodičského preukazu z dôvodu porušenia zákazu viesť motorové vozidlo po požití alkoholu, sťažuje jeho obranu, lebo musí v neskoršom štádiu konania presvedčivo dôvodiť, prečo tak dôležité skutočnosti (tzn. spochybňujúce jeho vinu) už od počiatku na svoje vyvinenie sa a postup podľa § 76 ods. 1 písm. a) až c) zák. č. 372/1990 Zb., ktoré u páchatela tvoria zákonné prekážky na ďalšie pokračovanie priestupkového konania, nevyužil.

Podľa § 73 ods. 1 veta druhá zák. č. 372/1990 Zb. na takého občana [obvineným z priestupku] sa hľadí ako na nevinného, kým jeho vina nebola vyslovená právoplatným rozhodnutím.

Podľa § 73 ods. 2 veta prvá zák. č. 372/1990 Zb. obvinený z priestupku má právo vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu a k dôkazom o nich, uplatňovať skutočnosti a dôkazy na svoju obhajobu, podávať návrhy a opravné prostriedky.

Podľa § 76 ods. 1 písm. a) až c) zák. č. 372/1990 Zb. správny orgán konanie o priestupku zastaví, ak sa v ňom zistí, že

- a) skutok, o ktorom sa koná, sa nestal alebo nie je priestupkom,
- b) skutok nespáchal obvinený z priestupku,
- c) spáchanie skutku, o ktorom sa koná, nebolo obvinenému z priestupku preukázané.

39. Žalobca však svoje nesúhlasné dôvody po prvýkrát začal objasňovať až v súvislosti s podaným opravným prostriedkom z 02.06.2010 (č. l. 14 priestupkového spisu), tzn. až po 1 mesiaci po jeho zadržení. Jeho všeobecne formulované dôvody, ktoré Najvyšší súd vzhľadom na hore uvedené (viď bod č. 37) označuje za irelevantné, vychádzali najmä z toho, že si nie je vedomý, že by mu bola nameraná akákoľvek koncentrácia etanolu vo vydychovanom vzduchu, a tiež, že nikdy neriadi motorové vozidlo po použití alkoholických nápojov.

Takisto odôvodnenie pohnútky žalobcu (zápisnica z ústneho pojednávania zo 16.09.2010 na č. l. 19 priestupkového spisu), ktorá ho viedla k nepodpísaniu dokumentov predložených mu policajtmi, nie je spôsobilá presvedčiť konajúci súd, že ide o relevantnú prekážku, ktorá žalobcovi skutočne bránila sa ku skutku v čase jeho spáchania sa nevyjadriť.

40. Odvolací súd vzhľadom na námietky uplatnené žalobcom súhlasne s krajským súdom uvádza, že napadnuté rozhodnutie žalovaného má všetky formálne i obsahové náležitosti rozhodnutia v zmysle § 47 Správneho poriadku. Uvedené rozhodnutie správneho orgánu vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu, ktoré je logicky vyhodnotené a riadne právne posúdené. Počas konania nebolo účastníkmi naznačené ani odvolací súd nedospel k záveru, že by sa vyskytli prekážky pre konanie z dôvodov neústavnosti alebo potreby výkladu komunitárneho práva aplikovaných právnych predpisov a súvisiacich právnych aktov orgánov Európskej únie, pre ktoré je potrebné konanie prerušiť.

41. Vo vzťahu k námietke žalobcu, že nemal možnosť vypovedať pred súdom a nedostal ani predvolanie na pojednávanie, Najvyšší súd po preskúmaní podmienok pojednávania vykonaného krajským súdom

dňa 21.02.2012 dospel k záveru, že je nedôvodná. Predvolanie na súdne pojednávanie s poznámkou „Vaša účasť na pojednávaní nie je nevyhnutná“ bolo doručené v zmysle § 49 ods. 1 veta prvá subsidiárne § 246c ods. 1 O.s.p. iba právnomu zástupcovi s generálnym plnomocenstvom (č. 1. 3 súdneho spisu). Tento sa konania zúčastnil a bolo iba jeho vecou zvážiť, či účasť žalobcu ako jeho klienta na tomto pojednávaní zabezpečí a z akého dôvodu.

V.

42. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalobcu a stanoviska žalovaného ako aj s prihliadnutím na závery obsiahnuté v svojich predchádzajúcich rozhodnutiach, najmä už v citovaných rozhodnutiach sp. zn. 1Sžd 26/2012 a 10Sžd 37/2011, pri ktorých Najvyšší súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od nich odchýlil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska), s osvojením si argumentácie krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 2 O.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

43. O trovách odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého iba úspešný žalobca má právo na náhradu trov tohto konania.

44. Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), a hoci išlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava priestupkového konania je spojená s verejnoprávnymi vzťahmi), tak v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).